

Ockelbo kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Perslundaskolan
belägen i Ockelbo kommun

Tillsyn i Perslundaskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Ockelbo kommun under hösten 2015. Perslundaskolan besöktes av Skolinspektionen den 25 och 26 november 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 6

I Skolverkets nationella statistik (SIRIS) saknas betyg per ämne och resultat på ämnesprov i årskurs 6 på grund av för få elever. Av skolans egen redovisning framgår att 17 av 18 elever nådde kunskapskraven i samtliga ämnen i årskurs 6 vårterminen 2015. Höstterminen 2015 har skolan dock 62 elever i årskurs 6 och det finns inga redovisade uppgifter om resultat avseende dessa elever.

Årskurs 9

Enligt SIRIS var det genomsnittliga meritvärdet 224,7 poäng (17 ämnen) läsåret 2014/15, vilket är exakt samma poäng som riket som helhet. Omräknat till 16 ämnen samma läsår var skolans genomsnittliga meritvärde 216,5 vilket kan jämföras med läsåret 2013/14 då värdet var 218,6. Pojkarnas genomsnittliga meritvärde läsåret 2014/15 var 211,1 poäng vilket är lägre än flickornas 250,9 poäng. Skillnaden i meritvärde mellan pojkar och flickor var cirka 40 poäng, vilket är betydligt större än skillnaden mellan könen i riket (26 poäng).

Andelen elever som uppnådde kunskapskraven för lägst betyget E i alla ämnen läsåret 2014/15 var 84 procent, vilket är minskning jämfört med läsåret 2013/14 då andelen var 89,5 procent. Motsvarande resultat för riket läsåret 2014/15 var 77 procent.

Den genomsnittliga betygspoängen för slutbetygen i årskurs 9 läsåret 2014/15 ligger högre eller i linje med riket som helhet i de flesta ämnen. I ämnena engelska, matematik och musik var skolans genomsnittliga betygspoäng något lägre än rikets. Flickornas genomsnittliga betygspoäng var högre än pojkarnas i alla ämnen utom idrott och hälsa.

Andelen elever med högre slutbetyg jämfört med provbetyget i de nationella ämnesproven läsåret 2014/15 var högre i samtliga ämnen jämfört med riket.

Beslut

2016-02-03

3 (18)

Dnr 43 - 2015:4799

Trygghet och studiero

Under läsåret 2014/15 genomfördes ingen uppföljning av måluppfyllelsen beträffande trygghet och studiero på skolan.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2016-05-03
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-05-03
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-05-03

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen har i tillsynen av Perslundaskolan identifierat områden som behöver utvecklas.

Tillsynen visar att det finns elever med behov av särskilt stöd vars stödbehov inte har utretts med utgångspunkten att de ska ha möjlighet att nå kunskapskraven i samtliga ämnen i grundskolan. Utredningen visar att Perslundaskolan har fattat ett flertal beslut om anpassad studiegång för elever som har svårigheter i skolan och då tagit bort de ämnen där eleverna har störst svårigheter. Perslundaskolan behöver bli bättre på att ta reda på vilka åtgärder skolan ska vidta för dessa elever för att de ska klara kunskapskraven innan rektor fattar beslut om anpassad studiegång. Vid Skolinspektionens förra tillsyn 2011 förelåg också brister gällande skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd. Även då fanns det elever som inte fick särskilt stöd i alla de ämnen som eleverna behövde stöd i. I en redovisning i februari 2012 beskrev Ockelbo kommun en plan för arbetet med elever i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen kan vid denna tillsyn konstatera att kommunen trots denna plan inte kommit till rätta med bristerna på området. Det är av yttersta vikt att Ockelbo kommun snarast ser till att säkerställa att alla beslut om särskilt stöd föregås av en utredning om vilket stöd eleverna behöver för att klara kunskapskraven i grundskolans samtliga ämnen.

Tillsynen har också påvisat vissa brister gällande värdegrundsarbetet på skolan. Det råder inte en samsyn mellan äldre elever, rektor och personal kring regler, förhållningssätt och elevcoachernas uppdrag, vilket är en förutsättning för att skolans miljö fullt ut ska präglas av respekt och delaktighet. Rektorn behöver också se till att följa upp värdegrundsarbetet och se till att skolans plan mot kränkande behandling blir en del av det årliga systematiska kvalitetsarbetet på skolan.

Vidare behöver rektor se till att alla de utvecklingsområden som identifierats i skolans kvalitetsarbete leder fram till beslut om utvecklingsåtgärder som sedan planeras och genomförs.

Slutligen vill Skolinspektionen påtala att elever i alla årskurser har rätt att få sitt behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodosett.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ockelbo kommun att senast den 3 maj 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Ockelbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Skyndsamt utreda elevernas behov av särskilt stöd med utgångspunkten att de ska ha möjlighet att nå alla kunskapskrav som minst ska uppnås i grundskolan.

Motivering till bedömning av brist

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar vid den ordinarie undervisningen, ska detta enligt skollagen anmälas till rektorn. Detta kan t ex komma fram vid undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ges möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång) göras. Enligt skollagen ansvarar rektorn för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans arbete med elever som är i behov av särskilt stöd.

Vid tillsynen har Skolinspektionen uppmärksammat att rektorn har fattat beslut om anpassad studiegång för sex elever. Besluten innebär att dessa elever inte läser samtliga ämnen. Skolinspektionen har granskat besluten, medföljande utredningar och de åtgärdsprogram som utarbetats för dessa elever. I materialet har Skolinspektionen funnit brister. Bristerna gäller skolans utredning av elevernas behov av särskilt stöd innan rektorn fattat beslut om anpassad studiegång.

Skolinspektionen kan inte i dokumentationen se att skolan har gjort en pedagogisk bedömning som landat i slutsatsen att det särskilda stödet för dessa elever inte i rimlig grad kan anpassas efter deras behov och förutsättningar, för att klara kunskapskraven i samtliga ämnen. I dokumentationen beskrivs ofta elevernas svårigheter (såsom koncentrationssvårigheter, behov av lugn och ro samt stort behov av vuxenstöd), men uppgifter om hur eleven ligger till i ämnena i förhållande till kunskapskraven saknas ofta. Det framgår av dokumentationen att skolan i vissa fall beslutar och motiverar anpassad studiegång för elever, där ämnen som eleven har svårigheter i tas bort, med att eleverna behöver mer tid för att läsa in kärnämnen och klara gymnasiebehörigheten. Det finns elever som får hemundervisning. Av dokumentationen runt dessa elever kan Skolinspektionen inte utläsa annat än att skälet till att de inte läser samtliga ämnen är just att de får hemundervisning. Rektorn har således fattat beslut om anpassad studiegång så att eleverna med hemundervisning enbart läser svenska, engelska och matematik, utan någon utredning som visar att anpassad studiegång är den mest lämpliga särskilda stödåtgärden för eleven. I ett fall står det uttryckligen att eleven har god förmåga att utveckla kunskaper i alla ämnen.

Rektorn uppger under intervjun att det är för många elever på skolan som har anpassad studiegång, att det blivit ett "quick fix" och att eleverna eventuellt skulle kunna läsa i intensivperioder i stället. Rektorn säger vidare att han frågar sig om skolan är rädd för att ställa krav på eleverna. Vid intervju med lärare framkommer att flera av dem också har uppfattningen att skolan alltför lättvindigt anpassar bort ämnen på vårdnadshavarnas begäran. Representanter för elevhälsan uppger vid intervju att det finns elever med anpassad studiegång som egentligen skulle behöva annat stöd, t ex att få undervisning i ett mindre sammanhang.

Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av ovanstående att Perslundaskolan inte skyndsamt har utrett alla elevers behov av särskilt stöd med utgångspunkten att de ska ha möjlighet att nå alla de kunskapskrav som minst ska uppnås i grundskolan. Anpassad studiegång är en särskild stödåtgärd som ska användas först när det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. Skolinspektionen bedömer att det är av yttersta vikt att skolan snarast utreder vad slags särskilt stöd dessa elever behöver för att klara kunskapskraven i grundskolans samtliga ämnen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Perslundaskolan inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Ockelbo kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Ockelbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, God miljö för utveckling och lärande, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Bedriva ett förebyggande värdegrundsarbete för att åstadkomma samsyn kring frågor om respekt, delaktighet och regler på skolan.
- Tillgodose samtliga elevers behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

*Motivering till bedömning av brist**Förebyggande värdegrundsarbete*

Av läroplanen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Verksamheten i skolan ska präglas av omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling. Ingen i skolan ska utsättas för kränkande behandling eller diskriminering av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning. Tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas.

Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling. Alla som arbetar i skolan ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen. Av läroplanen framgår vidare att läraren ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Tillsynen visar att det finns brister i det förebyggande värdegrundsarbetet.

Vid intervju med elever i årskurs 8 och 9 framkommer att det på skolan finns två elevcoacher som anställdts under höstterminen 2015. Den ena kom bara för någon vecka sedan och blev aldrig presenterad för eleverna. Flera elever uppger vid intervjun att det finns elever som känner sig osäkra och rädda för elevcoacherna. Vid intervjun framkommer vidare att elevcoacherna uppfattas som strikta och hårda och att de har regler som eleverna inte känner till. Elever har pratat med lärare om det och nu skäller inte elevcoacherna lika mycket, uppger en elev. Representanter för elevhälsan bekräftar vid intervju att synen på elevcoacherna inte är odelat positiv från elevernas sida. En representant uppger även att det saknas ett tydligt samarbete mellan elevhälsan och elevcoacherna vilket resulterar i "krockar".

Rektorn uppger under intervju att värdegrundsuppdraget tas på allvar, att det är av största vikt att eleverna känner sig delaktiga, respekterade och hörda samt att han inför varje termin påminner personalen om vikten av detta

uppdrag. Vidare uppger rektorn att det är på mentorstiden, två tillfällen i veckan, som skolan jobbar med värdegrundsövningar i grupp, och att det inte finns något styrt material för arbetet. Enligt rektorn kan pedagogerna även använda lektionstid till att diskutera värdegrund med eleverna om det behövs. Ordningsreglerna ska egentligen revideras inför varje läsår men det gjordes inte detta år då man trodde att skolan skulle flytta till nya lokaler i oktober och då göra det, säger rektorn. Rektorn berättar att det tidigare var rörigt i årskurs 6 och att han fick gå in i klassen och prata om gott bemötande. Rektorn uppger vidare att skolan anställt en elevcoach för att hjälpa mentorn och för att säkerställa att även korridorer präglas av ett lugn. Rektorn bekräftar att det varit en konflikt mellan eleverna och elevcoachen om att det inte finns någon regel om att man inte får sitta på golvet, enligt eleverna. Rektorn menar dock att det handlar om sunt förnuft, att alla regler inte behöver vara nedskrivna och att elevcoachen sa till de äldre eleverna att de inte kunde sitta på golvet för att de yngre eleverna då kunde känna sig otrygga.

Tillsynen visar att det inte råder en samsyn mellan äldre elever, rektor och personal kring regler, förhållningssätt och elevcoachernas uppdrag, vilket är en förutsättning för att skolans miljö fullt ut ska präglas av respekt och delaktighet. Det finns således anledning att intensifiera det förebyggande arbetet på skolan, att vidta konkreta åtgärder för att åstadkomma en gemensam värdegrund bland elever, personal och rektor. Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av detta att det förebyggande värdegrundsarbetet för närvarande inte är tillräckligt.

Under höstterminen 2015 har det kommit in två anmälningar till Skolinspektionen, varav en anonym, som bekräftar bilden av att relationen mellan elevcoacherna och vissa elever på skolan inte har varit utan problem.

Studie- och yrkesorienterande verksamhet

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att samverka mellan skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning. Rektorn har även ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning.

Tillsynen visar att Perslundaskolan inte fullt ut säkerställer att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodoses.

Vid intervjuer med rektor, lärare och elever framkommer att samtliga elever i årskurs 9 ska få tid att träffa studie- och yrkesvägledare enskilt och att denne varit ute och informerat om gymnasieval i klasserna. Även elever i årskurs 8 uppger att de fått träffa studie- och yrkesvägledaren. Vidare framkommer att yngre elever i årskurs 5 och 6 varken får träffa någon studie- och yrkesvägledare eller får någon undervisning kring studie- och yrkesvägledning (SYV). Rektorn berättar vidare att studie- och yrkesvägledaren just nu skriver en plan för hela kommunen, som förhoppningsvis snart ska bli klar, där det ska framgå vilka SYV-insatser som eleverna ska få i respektive årskurs 1-9.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att den studie- och yrkesorienterande verksamheten, vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn, inte tillgodoser samtliga elevers behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesval.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Perslundaskolan inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Ockelbo kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Ockelbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska besluta om och planera genomförande av åtgärder utifrån de utvecklingsbehov av verksamheten som är identifierade. Detta ska dokumenteras.
- Rektorn ska se till att skolans plan mot kränkande behandling blir en del av skolans årliga systematiska kvalitetsarbete.
- Rektorn ska se till att kvalitetsarbetet på skolan genomförs under medverkan av lärare och övrig personal.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet vid enheten genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling.

Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Av de allmänna råden framgår vidare att rektorn bör se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Tillsynen visar att det finns vissa brister i rektorns arbete med det systematiska kvalitetsarbetet.

Perslundaskolans kvalitetsarbete finns dokumenterat i en kvalitetsredovisning för läsåret 2014/15. Av denna framgår att skolans verksamhet avseende Lgr 11 2. Övergripande mål och riktlinjer och 2.8 Rektors ansvar, har följts upp och dokumenterats.

Av kvalitetsredovisningen kan utläsas flera identifierade förbättringsområden. Under rubriken Kunskaper (Lgr 11 2.2) anges t ex att lärarna tillsammans med elevhälsan behöver vara proaktiva i arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Inom området Normer och värden (Lgr 11 2.1) står exempelvis att alla på skolan behöver jobba med och följa skolans ordningsregler och värderingar. I redovisningen finns dock inga planerade åtgärder för att tillgodose dessa utvecklingsbehov. Vid intervju med rektor bekräftas att det inte finns några beslutade åtgärder för att möta detta. Det framkommer vidare vid intervjuer med rektor och lärare att förra årets plan mot kränkande behandling inte har följts upp och utvärderats. Även av planen kan utläsas att trygghetsvandring och elevenkät inte har genomförts och att planen kanske inte fullt ut är implementerad, varken hos personal, elever eller vårdnadshavare.

Under intervjuer med rektor och lärare framkommer att det finns en nyligen tillsatt kvalitetsamordnare i kommunen som tagit fram en ny form för det systematiska kvalitetsarbetet, men att detta ännu inte implementerats på skolan i avvaktan på flytten till nya lokaler. Vidare framkommer att kvalitetsredovisningen som skrivits för läsåret 2014/15 har tagits fram av ledningsgruppen på skolan och att lärarna förutom uppföljning av betygen inte har varit delaktiga i kvalitetsarbetet. Rektorn uppger att han i stort sett har gjort kvalitetsredovisningen själv.

Sammanfattningsvis finner Skolinspektionen att det systematiska kvalitetsarbetet på Perslundaskolan har vissa brister. Rektorn har inte sett till att besluta

och planera utvecklingsåtgärder utifrån de utvecklingsbehov av verksamheten som finns identifierade. Rektorn har inte heller följt upp värdegrundsarbetet i enlighet med skolans plan mot kränkande behandling. Slutligen så har rektorn inte sett till att genomföra hela kvalitetsarbetet under medverkan av lärare och övrig personal.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Perslundaskolan inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Ockelbo kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själva upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklings-

samtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Ann-Katrin Karlsson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Perslundaskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Perslundaskolan

Perslundaskolan är en kommunal skola i Ockelbo kommun. Verksamheten omfattar vid tidpunkten för tillsynen årskurserna 5-9 och bedrivs i Rabo skolas gamla lokaler. Det är totalt 205 elever som går i skolan. Verksamheten leds av en rektor och lärarna är organiserade i två arbetslag som vardera innefattar alla årkurser, så kallade spår. Det finns en ledningsgrupp på skolan som består av rektor och två arbetslagsledare.

Från och med januari 2016 kommer verksamheten att omfatta årskurserna 4-9 och bedrivs i Perslundaskolans om- och tillbyggda lokaler. Perslundaskolan blir då Ockelbo kommuns samlade mellan- och högstadieskola.